EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Opinió | 28 | Actualitzat el 24/03/2020 a les 10:22

El futur de les polítiques socials a Manresa

Â
Per fer els honors al títol d'aquesta secció del **Pou** -"Favets... i tremendos"- començaré amb una afirmació que molts trobareu sorprenent i alguns o algunes, fins i tot irritant. A Manresa fa mes d'una dècada que els successius governs municipals no han estat capaços d'impulsar cap política social digna d'aquest nom. Han fet, això si, polítiques sectorials de serveis socials, amb més o menys fortuna, però no es exactament el mateix ni de bon tros.

Les polítiques de serveis socials són un conjunt de recursos i prestacions pensats per atendre, exclusivament, les persones que es troben en situació de vulnerabilitat. Les polítiques socials, en cavi, inclouen els recursos i prestacions de serveis socials però en el marc d'estratègies inclusives adreçades al conjunt de la societat, que tenen en compte la dimensió estructural dels problemes socials i es proposen actuar sobre les causes i no només sobre els efectes. Aquesta visió reduccionista i estreta de les polítiques socials que han tingut els governs manresans dels darrers deu anys han provocat dos efectes perversos: la reducció del treball dels professionals socials a la labor assistencial i burocràtica de la gestió de prestacions i la invisibilitzacio d'altres tipus d'intervencions mes preventives i comunitàries.

En descàrrec de les persones que han governat la ciutat al llarg de la darrera dècada, direm que no es tracta només d'un problema de Manresa. Ben al contrari, l'ofensiva neoliberal i la crisi econòmica han generat un augment exponencial de la demanda de prestacions assistencials que ha obligat els ajuntaments a fer de bombers permanentment, sense poder preveure on començaria el següent incendi.

Però així no podem continuar. Ha arribat l'hora de posar rumb cap a unes polítiques socials que es centrin a analitzar i transformar aquells aspectes de l'economia, de la societat, de la població i de la política que són necessaris per garantir una existència social digna a tots els ciutadans. Em direu que per avançar en aquest nivell calen decisions polítiques de país i lleis que no depenen de l'Ajuntament. És veritat, però això no treu que, a nivell local, es pugui avançar en el marc de les competències municipals.

En el Pla d'Actuació Municipal, actualment en fase d'elaboració, hi ha cinc instruments a través dels quals es podria, si hi hagués voluntat política, començar a construir una política social digna d'aquest nom. El Pla Estratègic de Serveis Socials, el Pla Estratègic d'Envelliment i Dependència, el Pla d'Igualtat de Gènere, el Pla d'Igualtat d'Oportunitats per als Centres Educatius i el Pla de Nova Ciutadania són l'oportunitat per marcar un nou full de ruta cap a la superació de l'herència paternalista i assistencial del model actual i avançar cap a un nou paradigma basat en el reconeixement de las polítiques socials com a dret universal subjectiu i no com a ajuda graciable en funció de la voluntat política i la disponibilitat pressupostària. De poc serviran tots aquest plans si responen a la mateixa lògica departamental i assistencial que fins ara. Cal que siguin instruments coordinats entre si en la seva elaboració i en la seva execució, amb un únic lideratge polític fort, que doti de direcció estratègica el conjunt dels departaments -educació, sanitat, serveis socials, habitatge, ocupació, etc...- que tenen competències sectorials en polítiques socials.

Foto: Il·lustració: Carles Claret.